

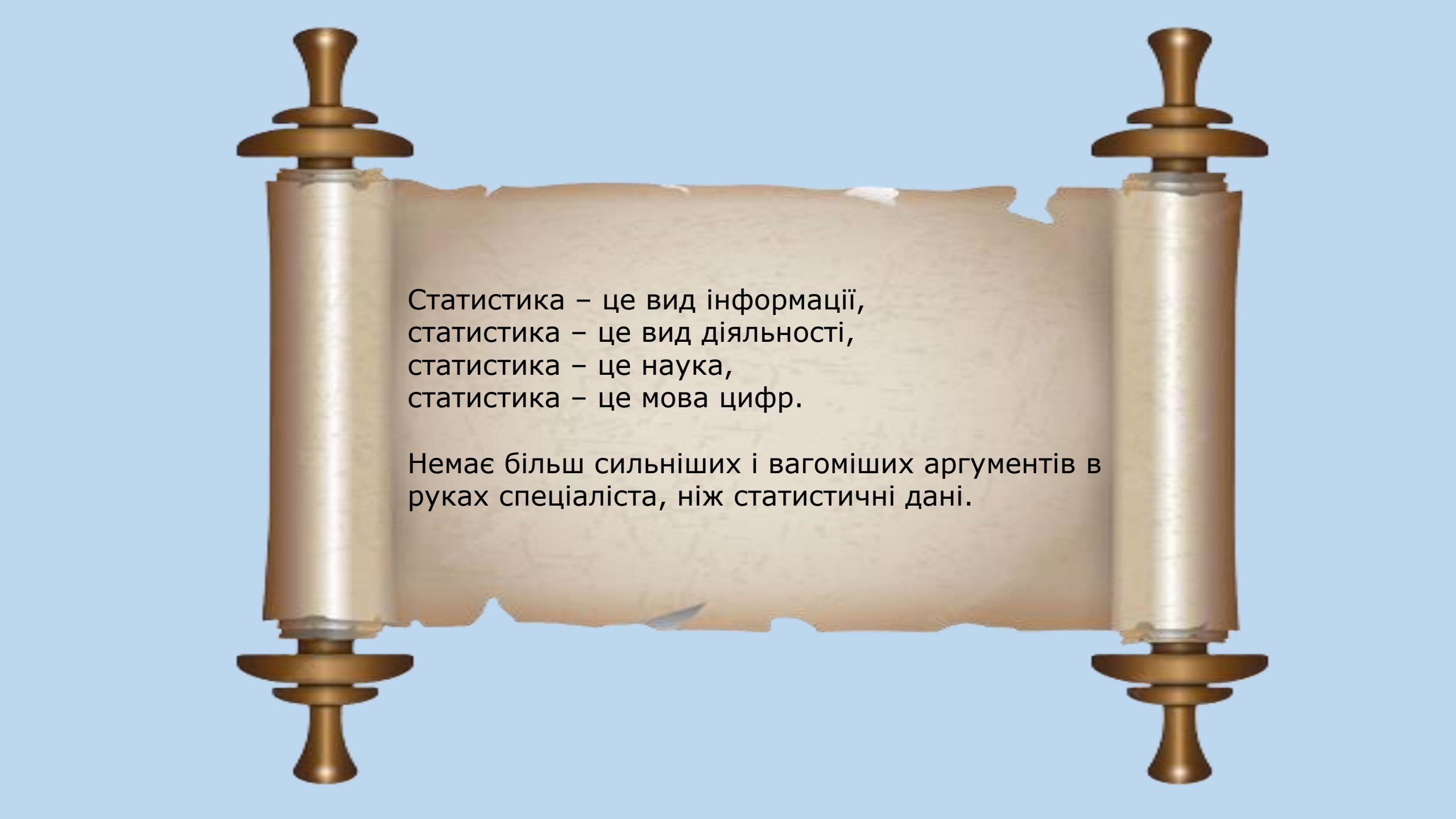

Державна служба статистики України
Головне управління статистики у м. Києві

Видатні статистики

An unrolled scroll with a light beige, aged paper texture. The scroll is held by four golden-brown wooden rollers, two on each side. The text is centered on the scroll. The background is a solid light blue color.

Статистика – це вид інформації,
статистика – це вид діяльності,
статистика – це наука,
статистика – це мова цифр.

Немає більш сильніших і вагоміших аргументів в
руках спеціаліста, ніж статистичні дані.

Що таке статистика ?

Статистика як наука виникла з потреб суспільного життя й пов'язується із суспільним поділом праці, появою держави, розвитком форм приватної власності. Вона охоплює та вивчає різні суспільні процеси й явища з кількісної та якісної сторін. Між статистичною наукою й людською діяльністю існує безперервний та тісний взаємозв'язок. Статистична наука використовує, систематизує й узагальнює інформацію про певні види діяльності, а різні установи чи суб'єкти використовують статистичні показники для прийняття різноманітних управлінських рішень.

Статистика – це «наука, що вивчає кількісні показники розвитку суспільства в усьому його розмаїтті, а також зв'язок цих показників з їх якісним змістом».

Історія розвитку статистики

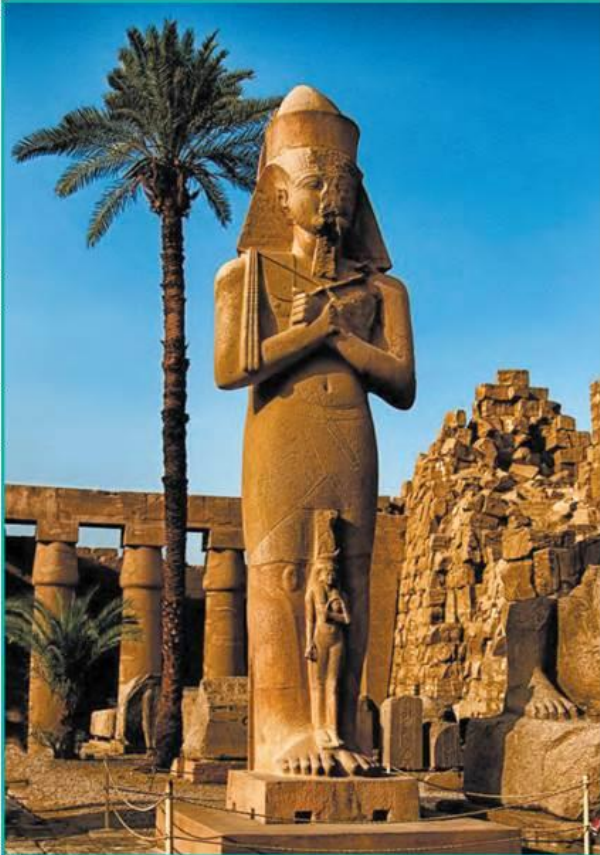
Історія розвитку статистики сягає своєї давнини та складається з низки етапів. Слово «статистика» латинського походження («status» – стан, становище), а в наукову термінологію вперше було введено німецьким вченим **Г. Ахенвалем** у середині XVII ст. У той час воно означало політичний стан держави: «stato» – держава, «statistika» – певна сума знань про державу. Осіб, що володіли знаннями про устрій і стан справ у різних державах, тобто державних діячів, політиків називали «statista» (статиста).

Готфрід Ахенваль

Історія розвитку статистики

Зародження статистики пов'язують з **країнами Стародавнього Сходу**, де вперше склалися розвинені системи адміністративного та державного обліку. Воно пов'язане саме зі створенням держави й зростаючими потребами народу та процесами його становлення й розвитку. Для ефективного управління державою потрібно було знати чималу кількість різноманітних показників, таких як чисельність і склад населення, стан торгівлі, склад земель тощо.

Історія розвитку статистики на українських землях

До XVIII ст. на українських землях зустрічаються своєрідні статистичні зіставлення, наприклад, вже в XVI – XVII ст. у зв'язку з оподаткуванням різних прошарків населення. Це були **реєстри поголовного (пізніше подимного) податку**, які подавали тільки об'єкти (земля, млини, корчми) або голів родин. Ці переписи, як також відповідні зіставлення по містах з магдебурзьким правом, відбувалися несистематично.

Історія розвитку статистики на українських землях

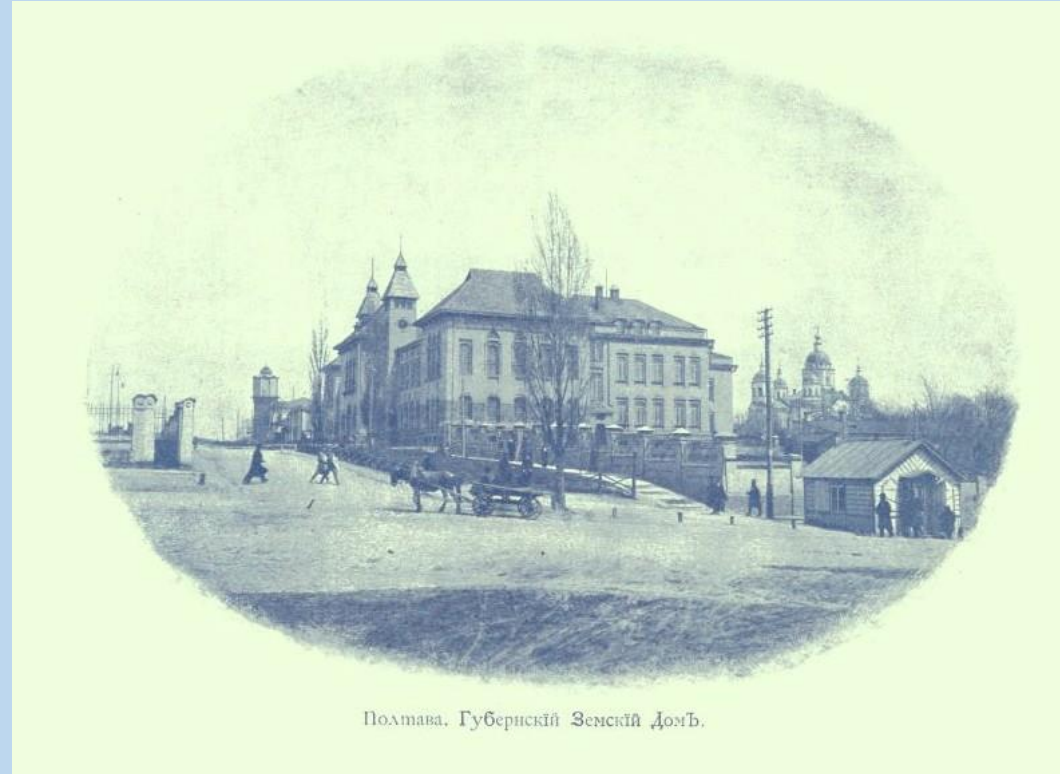
У козацько – гетьманській державі багато статистичного матеріалу (про кількість населення, його майнове становище, стан сільського ремесла тощо) давали **переписи населення, яке мало платити подвірний податок**, зокрема перепис Лівобережної України в 1666 р. Матеріали цих переписів збережені в рукописних книгах другої половини XVII й першої чверті XVIII ст.

З 1782 до 1857 рр. в Україні проводилися переписи всього чоловічого населення – так звані «**ревізії**». У першій чверті 18 – го ст. почалася реєстрація народжень і смертності християнського населення, що її вели церкви.

Історія розвитку статистики на українських землях

У 1861 році на Лівобережній та Степовій Україні виникла **земська статистика** – статистичні дослідження земств, що містили переважно матеріали про стан сільського господарства й про соціально – економічні процеси в селах. Медична справа, страхування, іноді шкільна освіта мали свою статистику, яка перебувала у віданні спеціальних, а не земських установ. Земська статистика виникла внаслідок потреби земств у збиранні відомостей про цінність і прибутковість земель та іншої нерухомості, що підлягали земському оподаткуванню. За обсягами здійснюваних робіт вона не мала аналогів в іноземних державах.

Полтава, Губернський Земський Домъ.

Полтава.
Будинок губернського
земства.

Історія розвитку статистики на українських землях

При земствах почали діяти статистичні бюро при Херсонському (1873 р.) й Чернігівському (1875 р.) земствах, Харківському (1880 р.), Полтавському та Катеринославському (1881 р.), згодом і при Таврійському (1884 р.) губернських земств.

Статистичні бюро провадили подвірні переписи селянських господарств, кустарних промислів, обслідування бюджетів, описи нерухомого майна селян тощо. Найвідомішою була праця **Чернігівського статистичного бюро**, що його організував (і ним керував) О. О. Русов, так званий «батько української земської статистики», який розробляв баланс Чернігівської губернії й опублікував новаторську роботу «Опис Чернігівської губернії», яку вважають дорогоцінним внеском у скарбницю національної статистики. Разом з ним працювали П. П. Червінським і В. Є. Варзар, О. П. Шликевич, письменник М. М. Коцюбинський та інші.

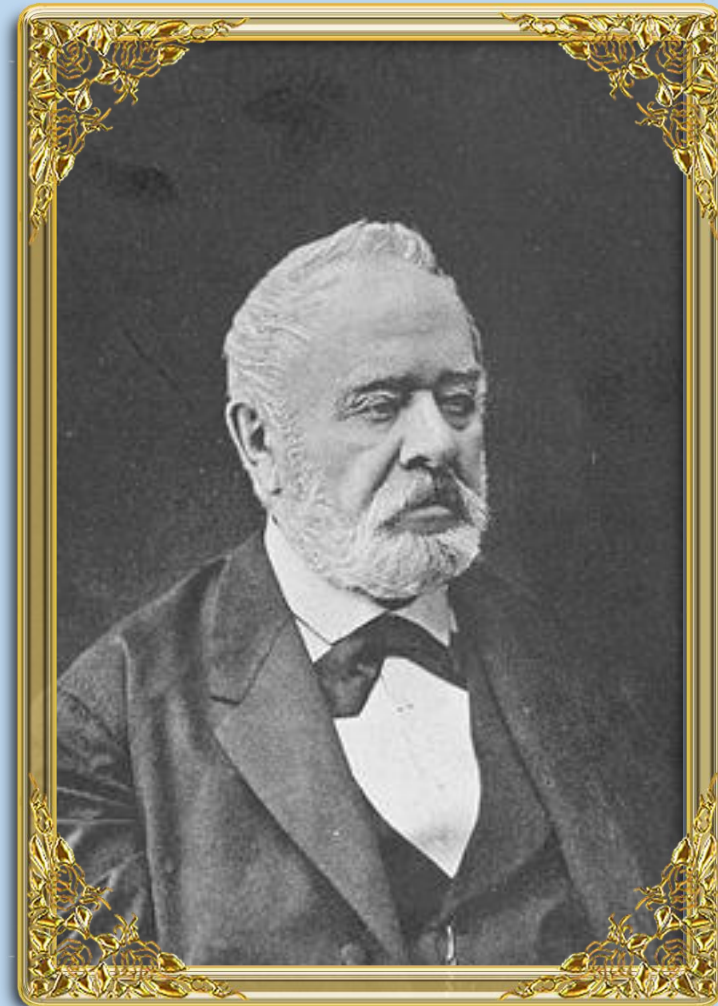
Чернігівське статистичне бюро

Історія розвитку статистики на українських землях

Чимале значення для статистичних досліджень України мала **Комісія для опису Київської учбової округи**, що діяла у 1851 – 1864 рр. і видала 4 томи своїх праць.

Помічник попечителя Київського навчального округу **Юзефович Михайло Володимирович** у 1850 р. порушив питання про створення «Комісії для опису Київської учбової округи».

Історія розвитку статистики на українських землях

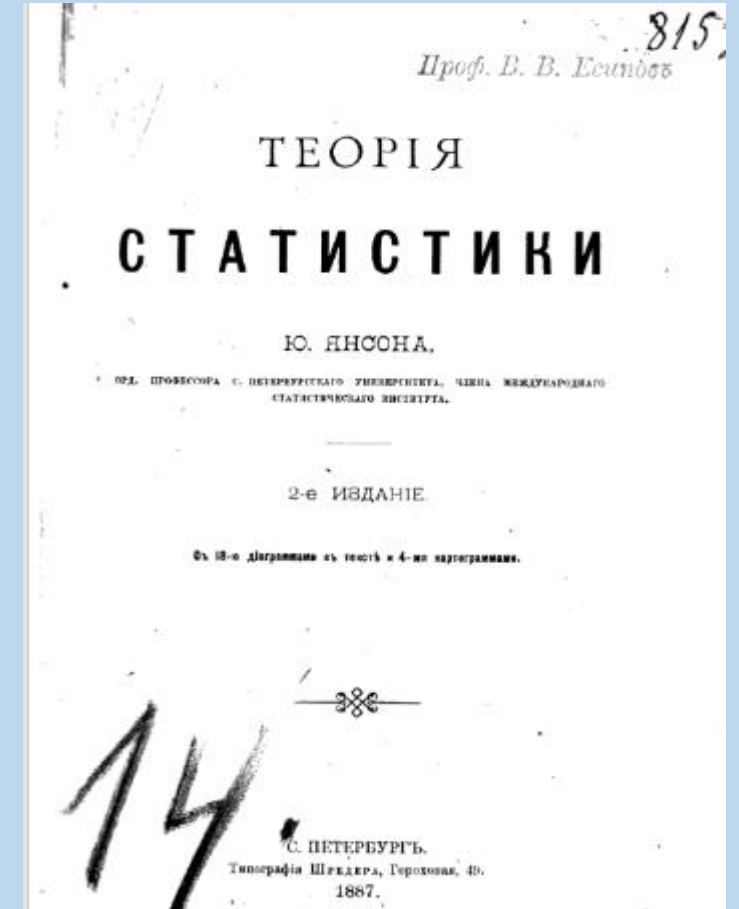
Рославський – Петровський
Олександр Петрович

У середині XIX ст. постали кафедри статистики в університетах України (її викладали вже давніше). Першим професором статистики на Україні був **О. П. Рославський – Петровський** у Харкові. В середині 19 – го ст. велике значення для розвитку статистики в Україні мав Д. П. Журавський, який розробив теоретичні основи й створив систему статистичних показників.

Видатні постаті української статистичної науки

У розвитку української статистичної науки значна роль належить таким вченим: **Ю. В. Янсону (1835 – 1893 рр.)**, який у своєму підручнику «Теорія статистики» узагальнив результати вітчизняної та зарубіжної статистичної практики; **Ф. А. Щербині (1849 – 1936 рр.)** – засновнику бюджетної статистики; **О. П. Шлікевичу (1849 – 1909 рр.)** – розробнику комбінаційних статистичних таблиць за сполученням чотирьох ознак; **В. Є. Варзару (1851 – 1940 рр.)** – основоположнику промислової статистики; **Р. М. Орженцькому (1863 – 1923 рр.)** – організатору вивчення бюджетів, руху ринкових цін й інших питань; **М. В. Птусі (1884 – 1961 рр.)**, який вивчав питання теоретичної та прикладної демографії, теорії статистики, історії вітчизняної й світової статистики та ін.

«Теорія статистики» Ю. В. Янсона

Статистика України за радянських часів

Початок розвитку статистики України за радянських часів відзначався великою інтенсивністю: проводились значна кількість спеціальних переписів, складено **перший баланс народного господарства**.

За участю **Осадчого Петра Семеновича (1866 – 1943 рр.)** був розроблений **перший баланс народного господарства (1923/24 – 1924/25 рр.)**. в якому враховано стан народногосподарських фондів на початок періоду й народний дохід, що балансувалися з невиробничим споживанням та залишками фондів на кінець року.

Статистика України у роки незалежності

За роки незалежності України створена принципово нова статистична система, яка адаптована до міжнародних правових норм і статистичних стандартів, враховує національну специфіку та забезпечує вимоги національної економіки й демократичного суспільства.

Докорінних змін зазнали майже усі галузі статистики. У статистичну практику постійно впроваджуються нові процедури збору та обробки інформації, які базуються на сучасній методології, класифікаціях і реєстрах, гармонізованих із стандартами ЄС та міжнародними стандартами.

Видатні особистості

Журавський Дмитро Петрович

Видатний український економіст і теоретик статистичної науки першої половини XIX ст., родоначальник методологічної концепції статистичної науки. Він зробив значний внесок у розробку науково обґрунтованого підходу до визначення статистики як науки та в розвиток її методології.

Дмитро Петрович Журавський народився 1810 року у Могильовській губернії Російської імперії. З 1845 р. до самої смерті в 1856 р. учений проживав у Києві, працював у канцелярії київського губернатора І. І. Фундукля чиновником з особливих доручень й одночасно виконував обов'язки вченого секретаря Комісії з опису губерній Київського навчального округу при Київському університеті, а також редактора статей від Комісії.

У серпні 1846 р. у Києві була опублікована наукова праця Д. П. Журавського «Про джерела і використання статистичних відомостей», яка належить до кращих і найоригінальніших статистичних робіт.

Видатні особистості

Журавський Дмитро Петрович

Усі основні статистичні праці написані ним на основі матеріалів щодо України, зокрема Київської губернії. Досить тільки назвати таку фундаментальну працю Д. П. Журавського, як «Статистичний опис Київської губернії» (цю працю довго називали «Статистикою Київської губернії»). Вона була підготовлена в чотирьох томах та видана в 1852 р. київським губернатором І. І. Фундуклеєм, який допомагав автору збирати матеріали. Було опубліковано три її томи, які нараховують 1693 сторінки. Хоча на обкладинці позначено 1852 р., фактично її друкування було закінчено через три роки й вона вийшла тільки в 1856 р. незадовго до смерті автора.

Першим у статистичній літературі Д. П. Журавський поставив питання про проведення бюджетних обстежень. Особливо велике значення Д. П. Журавський надавав сільськогосподарській статистиці, яка, за його словами, повинна складати підвалини загальної державної статистики.

Видатні особистості

Журавський Дмитро Петрович

Скрізь, де тільки можливо, він використовував статистичні дані, отримані шляхом суцільного спостереження. Критично перевіряючи одержувані відомості, він зумів забезпечити високу достовірність усіх використаних матеріалів.

Його ідеї та напрацювання у галузі статистики й нині використовуються вітчизняною та зарубіжною науковою спільнотою.

Видатні особистості

Український громадський діяч, земський статистик, етнограф і фольклорист. Народився 7 лютого 1847 р. в Києві.

Головним напрямом наукової діяльності О.О. Русова, починаючи з другої половини 70 – х років XIX ст. і до кінця його життя була статистика. Перші значні статистичні дослідження О. О. Русов провів на Чернігівщині у 1876 – 1879 рр. Тоді відбулося його становлення як статиста – науковця. Вже перші його праці засвідчили характерну рису дослідницької роботи – історизм. У 1878 – 1879 рр. О. О. Русов здійснив статистичне обстеження Ніжинського повіту. За працю «Ніжинський повіт. Статистико – економічний опис з проектами оцінки нерухомого майна повіту, таблицями і двома картами», яка складалася з 400 сторінок, він отримав золоту медаль від Російського географічного товариства.

З 1882 р. до 1889 р. О. О. Русов керував статистичними дослідженнями в Херсонській губернії, де він фактично започаткував земську статистичну службу. Результатом його роботи стало статистичне обстеження усіх повітів губернії, узагальнення та видання шести томів статистичних матеріалів.

Русов Олександр Олександрович

Видатні особистості

Працюючи на посаді статиста в Чернігівській земській управі (1894 – 1899 рр.), дослідник здійснив узагальнення зібраних раніше земськими статистами матеріалів за 15 – ма повітами губернії. Результатом роботи стала фундаментальна двотомна праця «Опис Чернігівської губернії (1898 – 1899 рр.)».

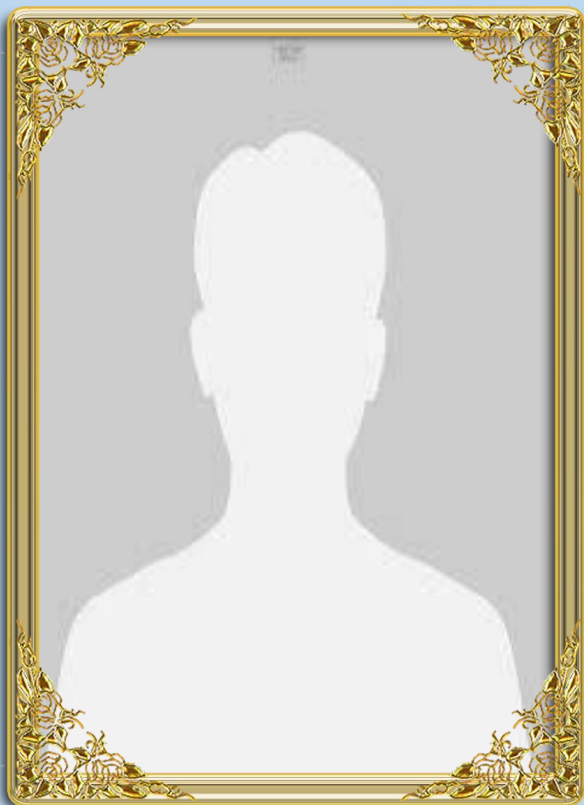
У 1908 р. О. О. Русов переїхав до Києва на запрошення директора щойно створеного Київського комерційного інституту М. В. Довнар – Запольського. О. О. Русову запропонували посаду викладача статистики, а разом з цим він поєднував викладацькі обов'язки з редагуванням журналу «Вісті Київського комерційного інституту».

Помер у Саратові 8 жовтня 1915 року, куди був евакуйований під час Першої світової війни комерційний інститут.

Русов Олександр Олександрович

Видатні особистості

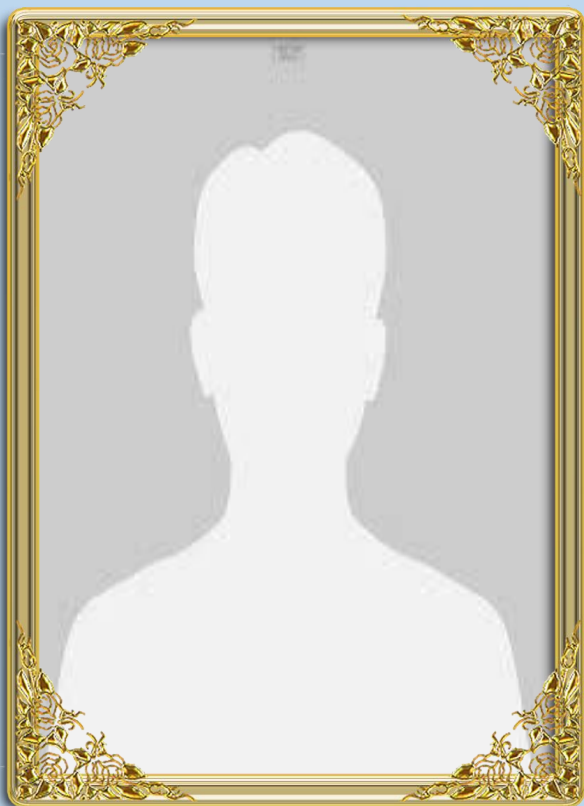
Шлікевич Олександр Полікарпович

Український статистик, земський діяч. Народився в 1849 р. Працював у Чернігівському земстві. Брав участь у з'їздах земців – конституціоналістів, які збиралися в Києві та Харкові.

Першим розробив і застосував для статистично – економічного аналізу досліджуваних явищ статистичні таблиці, що дістали назву комбінаційних. Уперше побудував комбінаційну таблицю в 1882 р. і застосував її для подвірного перепису Козелецького повіту Чернігівської губернії. Одним із перших застосував математичні методи для встановлення взаємозв'язку різних ознак селянських господарств.

Видатні особистості

Шлікевич Олександр Полікарпович

Ідею комбінаційних таблиць О. П. Шлікевич обґрунтував у праці «Що дають і що можуть дати подвірні переписи» (1890 р.). Відповідно до цих таблиць господарства слід було групувати за різними ознаками, що можуть характеризувати майнове становище селянського двору (наявністю землі, робочої сили тощо) й до них пристосувати інші.

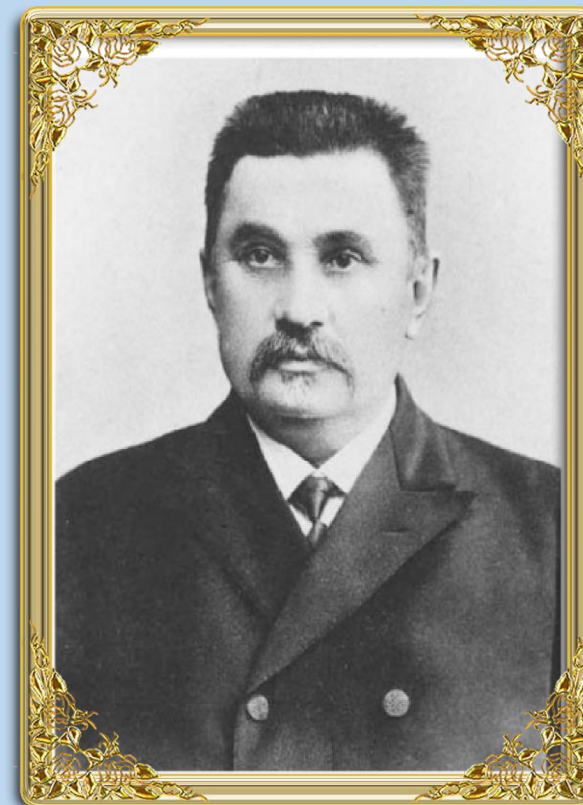
О. П. Шлікевич робив висновок, що розвиток капіталізму в сільському господарстві призвів до абсолютного та відносного зубожіння трудового селянства і нагромадження багатства у руках капіталістичних елементів села. Це, по суті, розкривало неспроможність тверджень ліберальних народників про «демократизацію» земельної власності, про загальне підвищення життєвого рівня селян.

Помер у 1909 році в Чернігові.

Видатні особистості

Український статистик, економіст, соціолог, громадський діяч й історик Кубані; поет, письменник (автор віршованих поем «Чорноморці» (1919 р.) і «Богдан Хмельницький» (1929 р.)); член – кореспондент Петербурзької академії наук (з 1904 р.), дійсний член Наукового товариства ім. Тараса Шевченка (з 1924 р.). Народився на Кубані в станиці Новодерев`янківській у сім`ї священика у 1849 році.

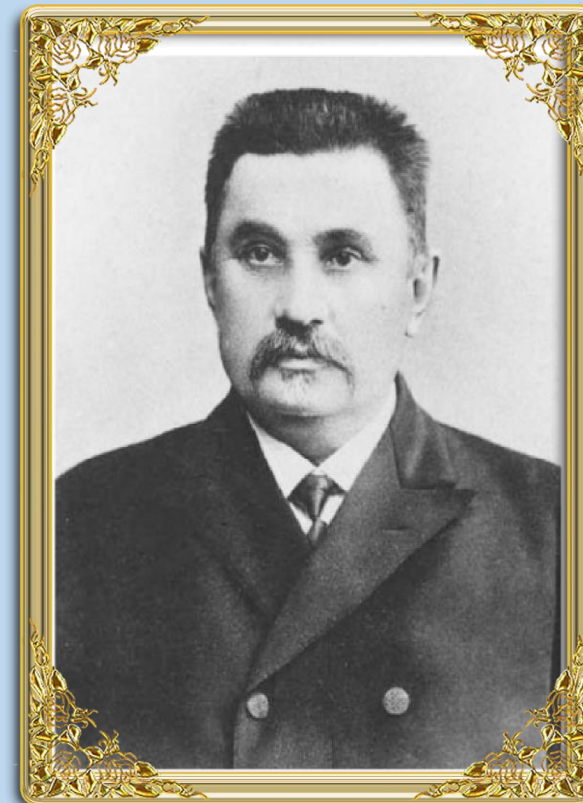
У 1884 – 1901 рр. Ф. А. Щербина був керівником статистичного бюро Воронежського губернського земства, склав і частково зредагував 66 томів статистики. Крім того, окремо видав 16 книг воронізької статистики: «Зведений збірник з 12 повітів Воронежської губернії» (1887 р.), «Історія Воронежського земства» (1891 р.).

Щербина Федір Андрійович

Видатні особистості

Ф. А. Щербина також підготував видання історії Полтавського («Введення в історію Полтавського губернського земства», 1914 р.) та Золотоніського («Історія Золотоніського земства», 1891 р.) земств. Рівночасно з працею в земстві Ф. А. Щербина провів за дорученням Владикавказької залізниці економічно – статистичне дослідження й опублікував «Загальний нарис економічних та торгово – промислових умов району Владикавказької залізниці» (1892 – 1894 рр.). В 1896 – 1901 рр. Ф. А. Щербина на чолі експедиції вивчає степові простори Семипалатинського, Тургайського, Акмолинського країв, знайомиться з побутом і настроями козацьких общин на Уралі й у Сибіру, досліджує матеріальне становище киргизького населення Середньої Азії. Був редактором 10 – томного видання «Праці експедиції з дослідження степових областей» (1902 р.) зі статистичним, агрономічним, гідротехнічним і топографічним дослідженнями, описами та висновками учасників експедиції.

Щербина Федір Андрійович

Видатні особистості

Працюючи керівником земського статистичного управління Воронежської губернії, Ф. А. Щербина відредагував десятки статистичних видань, присвячених, як правило, обстеженням селянських бюджетів, видав ґрунтовну монографію «Селянські бюджети» (1900 р.). Засновник бюджетної статистики.

Особливе місце у творчому доробку Ф. А. Щербини посідають праці з історії Кубанського краю та козацтва.

Після заходів радянської влади по знищенню козацтва як класу, в 1920 у складі кубанської делегації емігрував у Югославію, а в 1921 – у Прагу. З 1922 – 1936 – професор Українського Вільного університету (УВУ) й одночасно професор статистики Української господарчої академії у Подєбрадах. Протягом 1924 – 1925 обіймав посаду ректора Українського Вільного університету.

Щербина Федір Андрійович

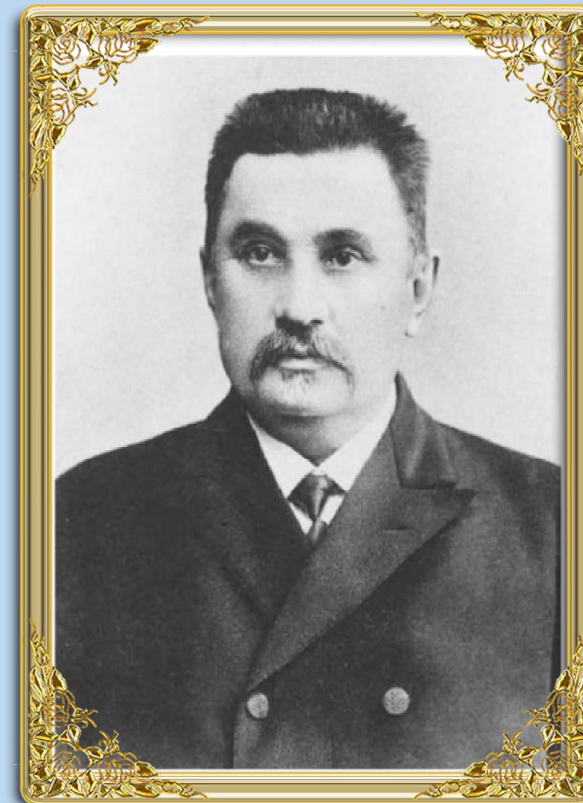

Видатні особистості

Уже в еміграції у Празі Ф. А. Щербина опублікував курс, читаний в УВУ та Українській господарчій академії – «Статистика. Історія статистики і статистичних установ» (1925 р.), «Еволюційні переміни в ідеології статистики» (1927 р.).

Помер у 1936 році. Похований на Ольшанському кладовищі в Празі. Перепохований проти власного заповіту за «сприяння» РПЦ.

В 2008 році без дозволу родини й української громади в Чехії Ф. А. Щербину насильно за підтримки російських дипломатів та Чеської Православної церкви (владика Криштофор і агент РПЦ Іванніков – архімандрит Сергій) перепоховано у Краснодарі (РФ). Родичі категорично були проти перепоховання, мовляв, ми на гробі клялися виконати останнє бажання нашого «Батька», поховати на вільній українській Кубані в станиці Новодерев'янківській Єйського повіту, де сьогодні діє музей ім. Ф. А. Щербини.

Щербина Федір Андрійович

Видатні особистості

Орженцький Роман Михайлович

Український економіст і статистик народився 28 лютого 1863 р. в Житомирі. Організував у АН УРСР вивчення бюджетів, руху ринкових цін та інших питань. У 1919 р. переїхав до Києва, де був першим головою Товариства економістів. З 1920 р. завідував кафедрою теоретичної економіки в АН УРСР у Києві, у 1921 – 1922 рр. очолював соціально – економічний відділ академії. Керував виданням Статистичного бюлетеня. З 1919 р. – академік АН УРСР.

Основними напрямками наукової діяльності були: теорія цінності, математичні методи кількісного виміру масових суспільних явищ, світова економічна динаміка та перспективи розвитку української економіки. Організував вивчення особливостей бюджетної системи, кон'юнктури народного господарства й коливання ринкових цін.

Видатні особистості

Орженцький Роман Михайлович

Р. М. Орженцький дотримувався суб'єктивно – психологічного напрямку досліджень економічних явищ. Спеціалізувався з теорії вартості цін. У першій науковій праці «Корисність та ціна. Політико – економічний нарис» (1895 р.) критикував трудову теорію вартості з позицій психологічної школи, доводив необхідність визначення цінності граничною корисністю. Проблему цінності та теорію граничної корисності розглядав у магістерській дисертації «Вчення про цінність у класиків та каноністів» (1896 р.). У наступних творах («Вчення про економічне явище. Введення у теорію цінності» (1903 р.); «Основні закони цінності та їх практичне значення» (1904 р.) та ін.) подав власне оригінальне тлумачення ідей австрійської школи. Як і інші послідовники маргіналізму й математичної школи, цікавився проблемами взаємозалежності ціни та витрат виробництва. Розробляв методи кількісних вимірювань масових суспільних явищ («Зведені ознаки» (1910 р.); «Підручник математичної статистики» (1914 р.); «Елементарна теорія статистичних величин та обчислень» (1921 р.)).

Видатні особистості

Орженцький Роман Михайлович

Р. М. Орженцький ввів у науковий обіг поняття об'єктивної оцінки, фактичної ціни, максимальної й мінімальної розцінки, поділу благ на споживчі та продуктивні, поширив принцип граничної корисності на оцінювання витрат виробництва відповідно до теорії продуктивних благ.

У політичній діяльності участі не брав, але до Жовтневої революції поставився скептично, що й послужило причиною еміграції до Польщі у 1922 році.

З 1922 р. – професор Варшавського університету, вів курси з політекономії.

В результаті терористичного акту (випадкова жертва) отримав смертельне поранення, від якого й помер 24 травня 1923 року у Варшаві.

Видатні особистості

Український статистик та економіст, організатор науки, видатний вчений у галузі демографічної статистики, доктор економічних наук, засновник Демографічного інституту АН УРСР. Народився 7 листопада 1884 року в Острі, Чернігівська область.

В 1919 – 1938 рр. – директор Демографічного інституту АН УРСР і завідувач кафедр ряду вишів Києва, 1940 – 1950 рр. – завідувач відділу Інституту економіки АН УРСР, також 1945 – 1950 рр. – голова Відділу АН УРСР. Член – кореспондент АН СРСР з 1943 року. Дійсний член АН УРСР з 1920 року. Заслужений діяч науки (1944 р.), дійсний член Міжнародного статистичного інституту (International Statistical Institute) з 1929 року. Був нагороджений орденами та медалями СРСР. Президією НАН України засновано премію імені М. В. Птухи, його ім'я присвоєно Інституту демографії та соціальних досліджень НАН України.

Птуха Михайло Васильович

Видатні особистості

Розробляв проблеми теоретичної й прикладної демографії, загальної теорії статистики, історії вітчизняної та світової статистики. Велике значення мали його дослідження зі статистики населення. Обґрунтував ряд нових наукових положень у демографії. Розробив схему вивчення демографічних процесів і запропонував методику її реалізації. Висновки М. В. Птухи у вивченні шлюбності та смертності населення здобули світове визнання. Велике значення мають його методи побудови сумарних таблиць смертності.

У своїй ранній роботі «Нариси з теорії статистики населення та моральної» (1916 р.) М. В. Птуха виклав, систематизував і розвинув головні демографічні ідеї того часу, спираючись на більш як 200 праць європейських, російських та українських учених.

Птуха Михайло Васильович

Видатні особистості

Упродовж майже 20 років головною справою свого життя М. В. Птуха вважав заснований ним Інститут демографії Української Академії наук. За його планами в інституті здійснювалося вивчення антропологічних характеристик населення, визначалися структурні зсуви в народонаселенні України, обчислювалися таблиці смертності, ймовірні втрати населення внаслідок першої світової, громадянської воєн і революції, розподіл населення відповідно до місця народження, освіти, сімейного та соціального становища, національності, фаху.

Поряд з прикладною діяльністю М. В. Птуха велику увагу приділяв розвиткові статистичної теорії: створенню методології обчислення індексів шлюбності, показників дитячої смертності, порядку проведення переписів населення.

Птуха Михайло Васильович

Видатні особистості

У 1934 р. в Інституті демографії було організовано відділ санітарної статистики населення, в якому вивчалися причини тимчасової втрати працездатності, формувалася система санітарно – статистичних показників, досліджувалася дитяча захворюваність і смертність тощо.

За час свого існування (1919 – 1934 рр.) Інститут демографії, в якому працювало понад 30 співробітників, видав 14 томів своїх праць, значну кількість монографій, статей, довідкової літератури.

Найважливішого значення М. В. Птуха надавав проблемам смертності населення, як у теоретичному, так і в практичному їх аспектах. За його методиками у Демографічному інституті було розраховано повні таблиці смертності для України на основі перепису 1897 р. та смертних випадків за 1897 – 1898 рр. Згідно із запропонованим методом обчислення сумарних таблиць смертності, орієнтованим на застосування в окремих великих регіонах, в Інституті демографії було побудовано близько 200 таблиць смертності.

Птуха Михайло Васильович

Видатні особистості

Результати пошуку ефективних методів побудови сумарних таблиць смертності М. В. Птуха опублікував у 1920 – ті роки в серії праць, які отримали визнання за кордоном. У 1929 р. його було обрано дійсним членом Міжнародного статистичного інституту, і він брав участь у його сесіях.

Праці М. В. Птухи з питань смертності населення набули виняткового значення на початку 1930 – х років. Він опублікував прогнози приросту населення в Україні на найближчі роки та на перспективу. Через голод 1933 р., який забрав життя мільйонів, ці прогнози не здійснилися. З 1933 по 1945 р. М. В. Птуха не публікував праць із смертності й з інших демографічних проблем, які мали надзвичайно важливе значення для суспільного життя країни у ті роки. Він змушений був перейти до питань історії демографії та статистики.

Птуха Михайло Васильович

Видатні особистості

В 1930 – х роках М. В. Птуху було кілька разів заарештовано. Сталін і більшовицьке керівництво СРСР намагалося всілякими мірами приховати катастрофічні наслідки політики Голодомору, тому демографічно – статистичні дослідження людності та реальні дані перепису населення були для комуністів «небажаними». Після розгрому української й всієї радянської статистики та після розстрілу його брата В. В. Птухи, видатного партійця, й ліквідації в 1937 – 1938 Інституту демографії як «шкідницького», М. В. Птуха в 1940 – 1950 роках очолював відділ статистики Інституту економіки АН УРСР; у 1945 – 1950 рр. він голова Відділення суспільних наук і член Президії АН УРСР.

Щоправда, М. В. Птуха не зазнав трагічної долі інших учених, репресованих у 1930 – ті роки: в 1940 р. його реабілітували. Однак важливий науковий напрямок, який він очолював, було перекрито.

Помер 3 жовтня 1961 року в Києві. Похований у Києві на Байковому кладовищі.

Птуха Михайло Васильович

Видатні особистості

Наукова спадщина М. В. Птухи є актуальною сторінкою історії розвитку демографії, цінним внеском у світову статистичну науку й служить взірцем глибокого і цілеспрямованого аналізу, що сягає світового рівня.

2002 рік – став роком поновлення історичної справедливості. Діяльність інституту було відроджено зусиллями академіка Сергія Івановича Пирожкова, який очолював його до 2007 р. У 2009 р. постановою Президії НАН України з метою увічнення пам'яті М. В. Птухи інституту було присвоєно його ім'я. Тепер це Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи. Це ім'я Великого Українця.

Птуха Михайло Васильович

Дякуємо за увагу !!!

